

Esztétika MA záróvizsga tételsorok

„A” tételsor:

1. *Művészet és utánzás Platónnál és Arisztotelésznél.*

Kulcsfogalmak: mimészis, logos, hüponoia, to eikos, ta ontós onta, tekhné, müthos

Olvasmányok: Platón: Állam II. 376c – III. 412. és X. könyv. In: *Platón összes művei.* Budapest: Európa Kiadó 1984. 2. kötet 127-215; 649-710. o.; Arisztotelész: *Poétika és más költészettani írások.* Budapest: PannonKlett Kiadó 1997; Arisztotelész: *Politika* VIII. könyv. In: Arisztotelész: *Politika.* Budapest: Gondolat 1969 (1984). 313-328.o.

Szakirodalom: Grassi, Ernesto: *A szépség ókori elmélete,* Pécs: Tanulmány Kiadó 1997. 74-118. o.

2. *A középkor és az esztétika*

Kulcsfogalmak: hierarchia, apophatikus (negatív) teológia, hasonló hasonlatok és nem-hasonló hasonlatok, liturgia, eikón, claritas, integritas, species

Olvasmányok: Ps-Dionüsziosz Areopagitész: A mennyei hierarchiáról. Ford. Erdő Péter In: *Az isteni és emberi természetéről: Görög egyházatyák.* Budapest: Atlantisz 1994. 2. kötet, 213-258.; Klima Gyula (ford., bev.): Aquinói Szt. Tamás a szépről. In: *Magyar Filozófiai Szemle* 1984/3-4, 454-473.

Szakirodalom: Bicskov, Viktor: *A bizánci esztétika.* Budapest: Gondolat Kiadó 1988.; Speer, Andreas: Aquinói Tamás és a középkori esztétika kérdése. In: *Tanítvány* 6/3-4 (2000): 118-124. o.

3. *A későreneszánsz és korai újkorai poetológiai irodalom esztétikatörténeti vonatkozásai*

Kulcsfogalmak: res és verba; inventio-dispositio-elocutio; alkalmi költészet; hármas egység; valóságosság

Olvasmányok:

Opitz, Martin: Könyv a német költészetéről (1624), in Bán Imre (szerk.): *A barokk.* Budapest: Gondolat Kiadó, 1968. 75-79. és 100-107. o.

Boileau: A költészetéről (1674), in Erdélyi János: *Filozófiai és esztétikai írások.* Budapest: Akadémiai Kiadó, 1981. 744-783. o.

Szakirodalom:

Bán Imre: (Bevezető tanulmány), in uő (szerk.): *A barokk.* Budapest: Gondolat Kiadó, 1968. 5-37. o.

Baeumler, Alfred: Boileau, in uő: *Az irracionális problémája a XVIII. Századi esztétikában és logikában ,Az ítélőerő kiritkájá’-ig.* Budapest: Enciklopédia Kiadó, 2002. 44-48. o.

4. *A modern esztétika megszületése*

Kulcsfogalmak:

heurisztika-metodológia-szemiotika; érzéki megismerés (cognitio sensitiva); esztétikológiai igazság (veritas aestheticologica); ésszel analóg gondolkodás művészete (ars analogi rationis); igaz kitalálások (figmenta vera)-heterokozmikus kitalálások (figmenta heterocosmica)-utópikus kitalálások (figmenta utopica)

Olvasmányok:

Baumgarten, Alexander Gottlieb: *Esztétika (1750-1758)*. Budapest: Atlantisz Kiadó, 1999.

Leibniz, Gottfried Wilhelm: Elmélkedések a megismerésről, az igazságról és az ideákról (1684), in Boros Gábor: *Leibniz gyakorlati filozófiája*. Máriabesnyő/Gödöllő: Attraktor Kiadó, 2009. 147-152. o.

Szakirodalom: Cassirer, Ernst: Az esztétika alapkérdései, in uő: *A felvilágosodás filozófiája*. Budapest: Atlantisz Kiadó, 2007. 349-449. o.

Baeumler, Alfred: *Az irracionális problémája a XVIII. Századi esztétikában és logikában*, *Az ítélőerő kritikája* -ig. Budapest: Enciklopédia Kiadó, 2002. 171-244. o.

5. *A szép és a fenséges közti különbségtétel, valamint az ízlésítélet sajátosságának elemzése Kant filozófiájában*

Kulcsfogalmak: meghatározó és reflektáló ítélőerő, érdek nélküli tetszés, célszerűtlen célszerűség, matematikailag és dinamikailag fenséges, példaszerűség, sensus communis

Olvasmány: Kant, Immanuel: *Az ítélőerő kritikája*. Szeged: Ictus, 1997. [Bevezetés, első változat, valamint 1-38§]

Szakirodalom: Cassirer, Ernst: *Kant élete és műve*. Budapest: Osiris 2001.

Tengelyi László: *Kant*. Budapest: Áron, 1995.

6. *A német koraromantika és Hegel művészetfilozófiája*

Kulcsfogalmak:

„alaptétel-filozófia”, „lét” [Seyn], abszolútum, zseni, ordo inversus, fragmentum, ironia, eszme, eszmény, „a művészet vége”, abszolút szellem, megszüntetve-megőrzés, dialektika

Olvasmányok:

- Hölderlin: *Ítélet és lét*. In: *Magyar Filozófiai Szemle* 1993/5-6.

- Novalis: *Fichte-stúdiumok*. In: *Gond*, 1998/17

- Novalis: *Monológ*. In: *Vulgo* 2002/1

- Schelling, Friedrich Wilhelm Joseph: *A transzcendentális idealizmus rendszere*. Budapest: Gondolat 1983. 35-81., 384-410. o.

- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich: *Előadások a művészet filozófiájáról*. Budapest: Atlantisz Kiadó 2004. 7-257. o.

Szakirodalom:

- Frank, Manfred: *A koraromantika filozófiai alapjai*. In: *Gond* 1998/17

7. *Kierkegaard és Nietzsche*

Kulcsfogalmak:

közeg; egy művészeti ág abszolút tárgya; esztétikai stádium; etikai stádium; vallási stádium; apollóni; dionüszoszi; principium individuationis; metafora; igazság

Olvasmányok:

Kierkegaard, Søren: *Félelem és reszketés*. Budapest: Európa 1986.

Kierkegaard, Søren: *A közvetlen erotikus stádiumok avagy a zenei erotikus*. In: uő.: *Vagy-vagy*. Budapest: Gondolat 1978. 61-176.

Nietzsche, Friedrich: *A tragédia születése avagy görögség és pesszimizmus*. Budapest: Európa 1986.

Nietzsche, Friedrich: *A nem morálisan felfogott igazságról és hazugságról*. In: *Athenaeum* 1992. I/3.

Szakirodalom:

Boros Gábor (szerk.): *Filozófia*. Budapest: Akadémiai, 2007. [A vonatkozó részek értelem szerint.]

8. Hermeneutika és fenomenológia

Kulcsfogalmak:

megértés, értelmezés, interpretáció, hermeneutika, intencionalitás, fenomenológiai redukció, epokhé, apprezentáció, fiktum, jelenvalólet, egzisztencia, alétheia, fűzisz, hermeneutikai kör, horizont, előítélet, képződmény, hatástörténeti tudat

Olvasmányok:

- Dilthey, Wilhelm: A hermeneutika keletkezése. In: id.: *A történelmi világ felépítése a szellemtudományokban: tanulmányok*. Budapest: Gondolat 1974.

- Husserl, Edmund: Fantázia, képtudat, emlékezet. In: Bacsó Béla (szerk.): *Kép, fenomén, valóság*. Budapest: Kijárat 1997.

- Fink, Eugen: Megjelenítés és kép. In: *Kép, fenomén, valóság*

- Heidegger, Martin: *Lét és idő*. Budapest: Gondolat Kiadó 1989. 31., 32., 33., 44. paragrafusok

- Heidegger, Martin: A műalkotás eredete. In: id.: *Rejtektak*. Budapest: Osiris Kiadó 2006.

- Gadamer, Hans Georg: *Igazság és módszer: egy filozófiai hermeneutika vázlata*. Budapest: Osiris 2003. 88-201, 299-410, 555-588 o.

Szakirodalom:

- Boros Gábor (szer.): *Filozófia*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2007. [A vonatkozó részek értelem szerint.]

„B” tételsor

Művészetelmélet specializáció

1. *Az ízléskritikai irodalom és a történetfilozófiai spekuláció művészetelméleti jelentősége a XVII-XVIII. században*

Kulcsfogalmak: a képzelőerő elsődleges és másodlagos gyönyörei (primary/secondary pleasures); az ízlés mércéje (standard of taste); a kompetens műbíráló tulajdonságai; régiek és újak vitája; klímaelmélet

Fontenelle, Bernard Le Bovier de: Elmélkedés a régiekről és a modernekről (1688), in uő: *Beszélgetések a világok sokaságáról*. Budapest: Magyar Helikon, 1979. 157-183. o.

Rousseau, Jean-Jacques: Javított-e az erkölcsökön a tudományok és a művészetek újraéledése? (1750), in uő: *Politikafilozófiai írások*. Budapest: Atlantisz Kiadó, 2017. 7-40. o.

Olvasmányok:

Addison, Joseph: “A képzelőerő gyönyörei” (1712), in *Jelenkor*, 50. (2007) 1184-1209. o.

Hume, David: A jó ízlésről (1757), in uő: *Összes esszéi I.* Budapest: Atlantisz-Medvetánc Kiadó, 1992. 222-244. o.

Fontenelle, Bernard Le Bovier de: Elmélkedés a régiekről és a modernekről (1688), in uő: *Beszélgetések a világok sokaságáról*. Budapest: Magyar Helikon, 1979. 157-183. o.

Rousseau, Jean-Jacques: Javított-e az erkölcsökön a tudományok és a művészetek újraéledése? (1750), in uő: *Politikafilozófiai írások*. Budapest: Atlantisz Kiadó, 2017. 7-40. o.

Szakirodalom:

Horkay Hörcher Ferenc: *Esztétikai gondolkodás a felvilágosodás korában 1650-1800.* Az ízlésesztétika paradigmája. Budapest: Gondolat Kiadó, é. n. (2013)

2. *Az irodalmi mű szerzőjének jelentősége az irodalomelméletekben*

Kulcsfogalmak:

belső ember; intencionalitás; a szerző halála; végérvényes értelmezés

Olvasmányok:

Hyppolite Taine: Az angol irodalom története. In: Bókay Antal – Vilcsek Béla: *A modern irodalomtudomány kialakulása. Szöveggyűjtemény*. Osiris, Budapest, 2001, 33–43.

William K. Wimsatt – Monroe C. Beardsley: Az intencionalitás téveszméje. In: uo., 369–379.

Roland Barthes: A szerző halála. In: uő.: *A szöveg öröme*. Budapest, Osiris, 1996, 50–55.

Hans-Georg Gadamer: Ki vagyok Én, és ki vagy Te? (Kommentár Paul Celan verseinek Atemkristall című ciklusához). In: Bókay Antal et. al. (szerk.): *A posztmodern irodalomtudomány kialakulása. Szöveggyűjtemény*. Osiris, Budapest, 2002, 245–261.

Szakirodalom:

Antoine Compagnon: A szerző. In: uő.: *Az elmélet démona*. Kalligram, Pozsony, 2006, 50–108.

3. *A médium szerepe a művészetek történeti rendszerében és a modern majd a kortárs művészetekben*

Kulcsfogalmak: ut pictura poesis, paragone, időbeliség és térbeliség, természetes és mesterséges jelek, médiumspecifikusság, posztmedialitás

Olvasmányok: Lessing, Gotthold Ephraim: Laokoón, in uő: *Laokoón. Hamburgi dramaturgia*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1963. 191-321. o. különösen az Előbeszéd, I.-III., XV.-XVII.

Greenberg, Clement: *Egy újabb Laokoón felé*.

http://laokoon.c3.hu/dok/greenberg/03.egy_ujabb_laokoon_fele.pdf

Uő: „Absztrakció, ábrázolás és így tovább” in: Uő: *Művészet és kultúra*, BKF, 2013. 106-110.o.

Adorno, Theodor W. „A művészet és a művészetek”, in: Uő: *A Művészet és a művészetek. Irodalmi és zenei tanulmányok*. Helikon, 1998, 7–22.o.

4. **Formalizmus és ikonológia jelentése és viszonyuk a műértelmezésben Heinrich Wölfflin és Erwin Panofsky írásai alapján**

Kulcsfogalmak: Wölfflin fogalompárjai, Kunstwollen, stílus, stílustörténet, ikonográfia, ikonológia, tartalom és forma

Olvasmányok: Wölfflin, Heinrich: *Művészettörténeti alapfogalmak*. Budapest: Corvina 1969. Bevezetés (27-41), Befejezés és Utószó (227-248) valamint az egyes kategóriák általános részei.

Riegl, Alois: *A későrómai iparművészet*. Budapest, Corvina, 1989, 11-23. és 208-218.

Panofsky, Erwin: A “Kunstwollen” fogalma. in uő: *A jelentés a vizuális művészetekben: tanulmányok*. Budapest: Gondolat 1984. 17-32 o.

Panofsky, Erwin: Ikonográfia és ikonológia: bevezetés a reneszánsz művészet tanulmányozásába. in uő: *A jelentés a vizuális művészetekben*. Budapest: Gondolat 1984. 284-338 o.

Szakirodalom: Batschmann, Oskar: Az ikonológiától a művészettörténeti hermeneutikáig: Adalékok az átmenet problémájához. In: *Enigma* 33. Sz.

5. **Walter Benjamin és Theodor Adorno nézeteinek hasonlósága és különbségei a műalkotás státuszáról, a befogadás módjának változásáról, valamint a kulturális moderniségről**

Kulcsfogalmak: reprodukálhatóság, aura, kultikus érték, kiállítási érték, fétis, tömegkultúra, kultúripar

Olvasmányok: Benjamin, Walter: A műalkotás a technikai sokszorosítás korszakában. in uő: *Kommentár és prófécia*. Budapest: Gondolat Kiadó, 1969. 301-334 o.

http://aura.c3.hu/walter_benjamin.html

Adorno, Theodor Wiesengrund: A művészet és a művészetek; Fétisjelleg a zenében és a zenei hallás regressziója. in uő: *A művészet és a művészetek*. Budapest: Helikon Kiadó, 1998. 7-23, 280-305 o. <https://www.scribd.com/doc/103993088/Adorno-Theodor-W-Fetiskarakter-a-zeneben-es-a-zenei-hallas-regressziója-in-Zene-filozofia-tarsadalom-Budapest-Gondolat-1970-227-274-old>

Max Horkheimer - Theodor W. Adorno: A kultúripar. in uők: *A felvilágosodás dialektikája*, Gondolat – Atlantisz, 1990. 147-200. O.

6. **Metafizikán innen és túl: analitikusok, dekonstruktivisták, narratológia**

Kulcsfogalmak:

metafizika, destrukció, dekonstrukció, disszemináció, différance, pharmakon, „a jelenlét metafizikája”, nyom [trace], „az elbeszélés ideje”

Olvasmányok:

- Danto, Arthur C.: *Hogyan semmizte ki a filozófia a művészetet?* Budapest: Atlantisz 1997. 15-36, 147-171 o.
- Derrida, Jacques: Platón patikája. In: id.: *A disszemináció*. Pécs: Jelenkor Kiadó 1998. 61-170 o.
- Ricœur, Paul: „A hármas mimézis”. In: id.: *Válogatott irodalomelméleti tanulmányok*. Budapest: Osiris Kiadó 1999.

Szakirodalom:

- Boros Gábor (szer.): *Filozófia*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2007. [A vonatkozó részek értelem szerint.]

7. Posztstrukturalizmus, posztmodern, újfenomenológia

Kulcsfogalmak:

„a szerző halála”, „szerző-funkció”, „a nyelv beszél”, szerzői név, szöveg–mű, diskurzus, olvasásfordulat

Olvasmányok:

- Barthes, Roland: A szerző halála. In: id.: *A szöveg öröme*. Budapest: Osiris Kiadó 1996. 50-55 o.
- Foucault, Michel: Mi a szerző? In: id.: *Nyelv a végtelenhez*. Debrecen: Latin Betűk 1999. 119-145 o.
- Lyotard, Jean-Francois: A fenséges és az avantgárd. In: *Enigma* 1995. 2. sz. 49-61 o.
- Habermas, Jürgen: Egy befejezetlen projektum - a modern kor. In: *A posztmodern állapot*. Összeállította: Bujalos István. Budapest: Századvég - Gond 1993. 151-178 o.
- VAGY Id.: A modernség: Befejezetlen program. In: Id.: *Válogatott tanulmányok*. Budapest: Atlantisz Kiadó 1994. 259-281 o.
- Richir, Marc: A fenséges tapasztalata, A fenomenológiai mozzanat az *Ítéloerő kritikájában*. In: *Enigma* 1995/1

Szakirodalom:

- Boros Gábor (szer.): *Filozófia*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2007. [A vonatkozó részek értelem szerint.]
- Radnóti Sándor: A piknik. In: id.: *A piknik*. Budapest: Magvető Kiadó 2000.

„B” tételsor

Filmtudományi specializáció

1. A filmesztétika alapkérdései

Bíró Yvette: A film mint kifejezési forma; A film mint műalkotás. In: Bíró Yvette: A hetedik művészet. Osiris, Budapest, 2003. 15–33.

(<https://www.szaktars.hu/osiris/view/hiro-yvette-a-hetedik-muveszet-a-film-formanyelve-a-film-dramaisaga-osiris-konyvtar-film-1998>)

Pethő Ágnes: Az intermedialitás érzéki-színesztétikus kapui a filmképben. In: Fazakas Emese – Fóris-Ferenczi Rita (szerk.): Ezernyi fűszál zeng tücsökzenét. Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2012. 229–243.

(<https://drive.google.com/open?id=1wVeweOaPAEh06MIUjs6DCHcve5sQ3WiP>)

Rancière, Jacques: A felszabadult néző. Műcsarnok Nonprofit Kft., Budapest, 2011.

(<https://drive.google.com/file/d/1EYsyBv23stfFqE4mi39wjPtU5Y0Y-ENU/view?usp=sharing>)

2. Filmnarratológia

Seymour Chatman: Amire a regény képes, de a film nem (és fordítva) In: Füzi Izabella – Török Ervin (szerk.): Verbális és vizuális narráció. Szöveggyűjtemény, 2006.

(<http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Magyar/58F%FCzi/Vizu%E1lis%20%E9s%20irodalmi%20narr%E1ci%F3%20%28E%29/szoveggyujtemeny/chatman/index.html>)

Celestino Deleyto: Fokalizáció a filmi elbeszélésben. Apertúra 2005 őszi.

(<https://www.apertura.hu/2005/osz/deleyto-fokalizacio-a-filmi-elbeszelesben/>)

Füzi Izabella: Elbeszélés a tömegfilmben.

(http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Elbeszeles_kesz/)

3. Film és zene

Michel Chion: Vonalak és pontok. Apertúra 2011/ őszi.

(https://www.apertura.hu/2011/osz/chion_vonalak_es_pontok/)

Bíró Yvette: A zene. In: Bíró Yvette: A hetedik művészet. Századvég/Osiris Kiadó, 1994. pp. 130-141. (<https://www.szaktars.hu/osiris/view/hiro-yvette-a-hetedik-muveszet-a-film-formanyelve-a-film-dramaisaga-osiris-konyvtar-film-1998/?pg=143&layout=s>)

(<https://www.szaktars.hu/osiris/view/hiro-yvette-a-hetedik-muveszet-a-film-formanyelve-a-film-dramaisaga-osiris-konyvtar-film-1998/?pg=143&layout=s>)

Mervyn Cooke: A History of Film Music. Cambridge University Press, 2008, 42-66.

4. Film és politika

Rancière, Jacques: Esztétika és politika. Műcsarnok Nonprofit Kft., Budapest, 2009.

(<https://drive.google.com/open?id=1n4EY8vsjKQXBKuxbF1SqQVM8SDhkYYZw>)

Brecht, Bertolt: A „Koldusopera”-per. In: Uó.: Bertolt Brecht irodalomról és művészetről. Kossuth, Budapest, 1970.

(<https://drive.google.com/file/d/1f7y5tOqpYhnRnAg8zwHbJJ8raxU633fr/view?usp=sharing>)

Weiss János: A modernség esztétikai programja. L'Harmattan, Budapest, 2020.

Comolli, Jean-Luc – Narboni, Jean: Film/Ideológia/Kritika. Apertúra, 2006/téli.

(<https://www.apertura.hu/2006/tel/comolli-narboni-filmideologiakritika/>)

5. Avantgárd film

Thompson, Kristin – Bordwell, David: A film története. Palatinus, Budapest, 2007.

109–214. Metropolis folyóirat, Dada és film szám, 2000/3.

(<https://metropolis.org.hu/dada-es-film>)

Badiou, Alain: A század. Typotex, Budapest, 2010.

6. Kísérleti film

Metropolis folyóirat, A kortárs kísérleti film szám, 2019/2.

(<https://metropolis.org.hu/2019-2>)

Lichter Péter: A láthatatlan birodalom. Scholar-Prizma, Budapest, 2016.

A.L. Rees: Avantgárd film - A második hullám. In.: Geoffrey Nowell-Smith (szerk.): Oxford Filmenciklopédia. Glória, Budapest, 1998. p.558-574

7. Egy szabadon választott film interpretációja

E tétel esetében a hallgató saját maga választ filmet: lehetőleg olyat, mely nem volt része a képzés anyagának. A film értelmezésével a hallgató bemutatja, hogy képes a képzés során elsajátított interpretációs módszerek önálló és kreatív alkalmazására.

„B” tételsor

Klasszikus örökség specializáció

1. Ismertesse a görög és római vallástörténet forrástípusait és alapvető fogalmait!

Ajánlott olvasmányok:

Mircea Eliade: Vallási hiedelmek és eszmék története I–III. Budapest 2002. Ford. Saly Noémi. 216–263; 310–323; II. 89–111; 145–167; 220–242.

Thomas Köves-Zulauf: Bevezetés a római vallás és monda történetébe. Budapest 1995.

Görög vallástörténeti chrestomathia. szerk. Hegyi Dolores, Budapest 2003.

Walter Burkert: Greek Religion. Transl. J. Raffan. Cambridge MA 1985. [Griechische Religion der archaischen und klassischen Epoche. Stuttgart 1977.]

Jörg Rüpke (szerk.): A Companion to Roman Religion. Blackwell: Malden MA – Oxford – Carlton 2007.

2. Adjon rövid áttekintést (egy-egy példán bemutatva) a görög mítoszábrázolások típusairól, értelmezésük módszertani kérdéseiről!

Ajánlott olvasmányok:

Horváth Judit (szerk.): Tengeristennő az Olymposon. Mítoszok szóban és képen.

Budapest 2015. Az Horváth Judit: Zeus, Danaé és az aranyeső. In: Horváth Judit 2015, 9–30.

Nagy Árpád Miklós: Mit látunk a képen? Bevezető a görög mítoszábrázolások értelmezéséhez. In: Horváth Judit 2015, 31–52.

Luca Giuliani: Image and Myth. A History of Pictorial Narration in Greek Art. Transl. J. O'Donnell. Chicago-London 2013 [Bild und Mythos. Geschichte der Bilderzählung in der griechischen Kunst. München 2003.]

Mark D. Stansbury-O'Donnell: Pictorial Narrative in Ancient Greek Art. Cambridge 1999.

Geoffrey S. Kirk: A mítosz. Fordította Steiger Kornél. Holnap Kiadó: Budapest 1993.

3. Az Akropolisz

Ajánlott olvasmányok:

Szilágyi János György: Periklés művészei. In: Németh Gy.–Ritoók Zs.–Sarkady J.–

Szilágyi J. Gy.: Görög művelődéstörténet. Budapest 2006, 451–516.

Nagy Árpád Miklós: Az Akropolisz posztantik története. Hyperion online lexikon. 2006. <http://hyperion.szepmuveszeti.hu/hu/lexicon/1816>

Hans Rupprecht Goette: Athens, Attica and the Megarid. An Archaeological Guide. London – New York 1993, 1–54.

John M. Camp: The Archaeology of Athens. New Haven - London 2001, 72–99, 247–256.

4. Adjon rövid áttekintést a homéroszi epikáról!

Ajánlott olvasmányok:

Oliver Taplin: A múzsák forrása: Homéros és a homérosi kor költészete. Ókor 2016/2, 13–30. Ford.

Thomas A. Szlezák: Homérosz. A nyugati kultúra születése. Ford. Tatár Sándor. Budapest 2016.

John Miles Foley: A Companion to Ancient Epic. Oxford 2005.

Ritoók Zsigmond: Vágy költészet, megismerés. Válogatott tanulmányok. [Homéros és a korai görög költészet], Budapest 2009, 21–118.

5. A görög szobrászat egy választott korszakának bemutatása

Ajánlott olvasmányok:

Szilágyi János György által írt fejezetek. In: Németh Gy.–Ritoók Zs.–Sarkady J.–Szilágyi J. Gy.: Görög művelődéstörténet. Budapest 2006, 47–71, 111–161, 191–228, 244–261, 301–341, 451–516, 563–585, 592–601, 685–704.

Nigel Spivey: Greek Sculpture. Cambridge 2013.

6. Adjon rövid áttekintést az Augustus-kori római költészetéről (szerzők, témák, műfajok, viszonyulás a görög lírához)!

Ajánlott olvasmányok:

Acél Zsolt: A látható könyvtár: A palatiumi Apollo-könyvtár és a római irodalmi élet. Budapest 2018.

Ferenczi Attila: Vergilius harmadik évezrede. Budapest 2010.

Karl Galinsky (szerk.): The Cambridge Companion to the Age of Augustus. Part 5. Augustan Literature. Cambridge 2005, 281–360.

Gloviczki Zoltán: Ovidius ars poeticája. Budapest 2019.

Hajdu Péter (szerk.): Horatius arcai. Budapest 2014.

Krupp József – Kárpáti Bernadett (szerk.): Világok között: Tanulmányok Ovidius életművéről. Budapest 2020.

7. Szabadon választott görög vagy római dráma (tragédia, komédia, szatírdráma) bemutatása és elemzése

Ajánlott olvasmányok:

Aiszkhülosz drámái. Budapest: Európa 1996 (vagy számos más kiadásban).

Szophoklész drámái. Budapest: Osiris 2004 (vagy számos más kiadásban).

Euripidész összes drámái. Budapest: Európa 1994 (vagy számos más kiadásban).

Arisztophanész vígjátékai. Budapest: Osiris 2002 (vagy számos más kiadásban).

Plautus vígjátékai. Budapest: Magyar Helikon 1977 (vagy számos más kiadásban).

Seneca drámái. Budapest: Szentár 2006.